

Nepal – turystyczny tygiel

Szymon Dutkiewicz

Grupa: **TiR WT1 - Hot**

Indeks: **34515**

Rok: **IV**

Kraków 2010

Spis Treści

Wstęp	3
I. Nepal – informacje podstawowe	4
1. 1. Warunki geograficzne Nepalu.....	5
1. 2. Historia Nepalu.....	7
1. 3. Rozwój turystyki	9
1. 4. Warunki turystyczne.....	9
II. Rynek recepcji turystycznej.....	12
2.1 Liczba przyjazdów do Nepalu.....	12
2.2 Kierunki, z których przyjeżdżają turyści	14
2.3 Profile turystów	15
2.4 Odwiedzane regiony	17
2.5 Cele przyjazdów	18
2.6 Środki lokomocji	20
2.7 Długość pobytu.....	21
2.8 Dochody z turystyki.....	22
III. Rynek emisji turystycznej.....	23
3.1 Wyjazdy obywateli Nepalu z podziałem na miesiące	23
3.2 Kierunki, do których wybierają się obywatele Nepalu.....	24
3.3 Profile nepalskich turystów.....	25
3.4 Cel wyjazdu obywateli Nepalu	25
3.5 Środki lokomocji	26
IV. Znaczenie rynku turystycznego Nepalu dla Polski	28
Wnioski.....	31
Spis tabel.....	32
Spis rysunków	33
Spis wykresów	33
Bibliografia	34

Wstęp

Celem pracy jest przedstawienie turystycznych właściwości Nepalu. Nepal – ten egzotyczny kraj położony pomiędzy dwoma wielkimi krajami Chinami i Indiami, u stóp najwyższych gór świata, o specyficznej kulturze stanowi bardzo ciekawe miejsce na Ziemi. Zacošana gospodarka, zaniedbana i uboga sieć dróg, przestarzała infrastruktura hotelowa i gastronomiczna oraz słabe zaplecze medyczne, niepewna sytuacja wewnętrznego bezpieczeństwa - wszystko to przemawiałoby za tym, by omijać to miejsce z daleka. Odwiedzają go jednak licznie turyści. Co stanowi o niezwyklej atrakcyjności tego kraju dla turystów? Czy Nepal jest rynkiem emisji czy rynkiem recepcji turystycznej? Na te pytania odpowie niniejsze opracowanie, przybliżając rys geograficzny, historyczny, etnograficzny i statystyczny tego kraju.

W opracowaniu tym przedstawione zostaną kolejno położenie geograficzne z uwzględnieniem ukształtowanie powierzchni, stref klimatycznych, fauny i flory. Następnie omówiony będzie ustrój polityczny kraju z uwzględnieniem historii. Przedstawione zostaną warunki gospodarcze kraju z uwzględnieniem uwarunkowań sprzyjających rozwojowi turystyki przyjazdowej. Następnie przedstawione zostaną warunki recepcji turystycznej takie jak: dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego (infrastruktura turystyczna – m.in. zaplecze noclegowe oraz komunikacja), kraje pochodzenia turystów, rodzaje uprawianej turystyki przez turystów zagranicznych. Omówione zostaną: podział na regiony, w których uprawiane są poszczególne formy turystyki (główne atrakcje turystyczne regionów) i związane z tym główne cele przyjazdu, sposób przybycia do Nepalu oraz komunikacja lokalna, długość pobytu oraz miejsce zakwaterowania oraz znaczenie gospodarcze ruchu turystycznego dla kraju oraz dla mieszkańców. Przedstawiona też zostanie nepalska turystyka wyjazdowa.

Główną metodą stosowaną w przygotowaniu tej pracy jest analiza materiałów pozyskanych z m.in. danych Instytutu Turystyki sp. z o.o., z raportów Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu z lat 2006-2008, Wikipedii oraz Rocznika Statystycznego na rok 2009. Na podstawie powyżej zaprezentowanych zestawień zostanie podjęta analiza ruchu turystycznego obecnie i próba oceny znaczenia dla Nepalu rozwoju turystyki w przyszłości.

I. Nepal – informacje podstawowe

Nepal (Federalna Demokratyczna Republika Nepalu) – demokratyczna republika federalna w Azji Południowej, w środkowej części Himalajów, granicząca na północy z Chinami i na południu, wschodzie i zachodzie z Indiami; bez dostępu do morza.

Ryc. 1. Mapa polityczna Nepalu

źródło: wikipedia.pl (04.05.2010 r.)

To niewielkie państwo leżące w Azji Południowej na obszarze Himalajów. Powierzchnia - 140 800 km² (prawie połowa powierzchni Polski)

Położenie skrajnych punktów:

- północny 30°27'N,
- południowy 26°22'N,
- zachodni 80°05'E,
- wschodni 88°12'E.

Rozciągłość równoleżnikowa - 885 km, a południkowa - 193 km.

Nepal graniczy z następującymi państwami:

- Indie - długość linii granicznej - 1 690 km
- Chiny - długość linii granicznej - 1 236 km

Nepal to kraj śródlądowy, do najbliższego akwenu (Zatoki Bengalskiej) jest około 530 km.

1. 1. Warunki geograficzne Nepalu

Wypiętrzone w poprzednich okresach geologicznych góry zostały w plejstocenie sfałdowane i wypiętrzone na potężne wysokości. Pasma górskie ułożone są pasami, częściowo pokrywając się ze strefowością tektoniczną.

Ryc. 2. Himalaje

źródło: www.travelplanet.pl (04.05.2010 r.)

Góry stanowią około 80% powierzchni Nepalu. W północnej części ciągną się Himalaje Wysokie (średnia wysokość wynosi około 6 000 m n.p.m.) z ośmioma szczytami o wysokości powyżej 8 000 m n.p.m. Himalaje zbudowane są z krystalicznych skał prekambryjskich, oraz ze skał osadowych, magmowych i metamorficznych, pochodzących z różnych okresów poczynając od karbonu, a na trzeciorzędzie skończywszy. Najwyższy szczyt kraju - Czomolungma czyli Mount Everest o wysokości 8 848 m n.p.m. Góra ta leży na granicy z Chinami. Do innych ośmiotysięczników należą: Kanczendzenga o wysokości 8 598 m n.p.m., Lhotse o wysokości 8 511 m n.p.m., Makalu wysoki na 8 481 m n.p.m., Dhaulagiri o wysokości 8 167 m n.p.m., Manaslu o wysokości 8 156 m n.p.m., Czo Oju o wysokości 8 153 m n.p.m. i Annapurna 8 091 m n.p.m. Na południu kraju znajduje się aluwialna nizina.

Ryc. 3. Mont Everest i Lhotse

źródło: <http://wallpaper-s.org/> (04.05.2010 r.)

Himalaje tworzą granicę klimatyczną. Nepal posiada dwie strefy klimatyczne. Zwrotnikową na południu, gdzie wpływ na klimat ma cyrkulacja monsunowa i strefę podzwrotnikową kontynentalną, cechującą się suchym i górskim klimatem. Te strefy różnią wiatrami, temperaturami, ilością opadów i występowaniem pięter klimatycznych.

W sumie można wyróżnić pięć pięter klimatycznych:

- Do 1 200 m n.p.m. – zwrotnikowy monsunowy.
- Od 1 200 do 2 100 m n.p.m. – klimat umiarkowany o monsunowej odmianie.
- 2 100 – 3 300 m n.p.m. – klimat umiarkowany chłodny zbliżony do alpejskiego.
- 3 300 – 5 000 m n.p.m. panuje klimat alpejski.

- Powyżej 5 000 m n.p.m. panuje klimat wysokogórski, suchy. Temperatura nie przekracza 0°C. Opady wyłącznie w postaci śniegu.

Granica wiecznych śniegów przebiega na wysokości 5 000 - 5 500 m n.p.m.

Główne rzeki Nepalu to: Kali Gandaki, Karnali, Sun Kosi i Rapti. Wszystkie rzeki płyną w kierunku północ-południe wypływają ze śniegów i lodowców górskich, zasilane deszczami monsunowymi. Rzeki wyłobiły głębokie doliny górskie, są wykorzystywane w celach hydroenergetycznych. W Nepalu licznie występują lodowce.

Na południu kraju żyją tygrysy, nosorożce indyjskie, słonie indyjskie, małpy i wiele innych gatunków. Na terenach górskich takie gatunki jak goral, tar i jak - będący największym ssakiem kopytnym gór Azji. W Himalajach występują także dzikie owce, kozamarkur, jeleni i pismowiec. Do górskich drapieżników należą irbis i niedźwiedź himalajski. Najbardziej okazałym przedstawicielem ptaków jest sęp himalajski, a z gadów górne piętra zamieszkuje wąż - mokasyn himalajski i jaszczurka - agama himalajska.

W Nepalu znajduje się 9 parków narodowych. Tereny pod ochroną zajmują łącznie 13% powierzchni.

Do 1 200 m n.p.m. rosną zwrotnikowe wiecznie zielone lasy. Powyżej rosną lasy liściaste. Powyżej 2 000 m n.p.m. rosną lasy iglaste. Granica lasów znajduje się na wysokościach 3 500 - 4 000 m n.p.m. Im wyżej tym drzewa stają się coraz bardziej karłowate. Lasy są wycinane z powodów rolniczych. To powoduje, że w Nepalu erozji ulegają gleby, oraz dochodzi do katastrofalnych osunięć ziemi. Od mniej więcej 3 500 m n.p.m. znajdują się łąki alpejskie wypierając ekosystem leśny. Łąki zanikają na wysokości 5 000 m n.p.m. i ustępują pustyni wysokogórskiej.

Ryc. 4. Nepal - trekking

źródło: celsias.co.nz/media/uploads/admin/ (04.05.2010 r.)

Ryc. 5. Dhankuta

źródło: drdivas.wordpress.com/category/Nepal (04.05.2010 r.)

Nepal dzieli się na 5 regionów, które podzielone są na 14 stref, a te na 75 dystryktów.

Ryc. 6. Mapa - administracyjny podział kraju

źródło: wikipedia.pl (04.05.2010 r.)

Warunki naturalne (dominacja gór i bieg rzek) w Nepalu sprzyjały izolacji poszczególnych regionów, czyli rozwojowi odrębnych, samodzielnych organizmów państwowych.

Himalaje izolujące Nepal od Tybetu i Chin, góry Mahabharat oddzielające kraj od Indii i panująca na podmokłym Teraju malaria sprawiły, że Nepal rozwijał się mocno wyizolowany. Najstarsze osady w Nepalu pojawiły się w Teraju. Sercem tego kraju jest **Dolina Katmandu** – ważny ośrodek handlowy, polityczny i gospodarczy.

1. 2. Historia Nepalu

Przez wieki Nepalem wstrząsały historyczne burze. Był napadany przez sąsiadów, dzielił się na księstwa i był jednoczony przez możnowładców. Śladem po tych burzliwych dziejach jest m.in. rozbięcie dzielnicowe o zróżnicowanym wpływie władz rządowych.

Pod koniec XVIII w. Nepal stał się obiektem zainteresowań Wielkiej Brytanii, która w 1815-16 r. dokonała aneksji części jego terytorium. W 1923 r. Wielka Brytania uznała

suwerenności Nepalu, a faktycznie zakończyła się zbrojnym powstaniem na przełomie 1950-1951 r. Obecnie Nepal prowadzi politykę neutralności i nieangażowania się.

Współcześnie od 1996 do 2006 roku trwała w Nepalu rebelia maoistów. W czerwcu 2001 roku miał miejsce zamach, w którym zginął król Birendra z większością członków swojej rodziny.

W 2005 roku król Gyanendra wprowadził w Nepalu stan wyjątkowy. Zawiesił prawa obywatelskie i aresztował przeciwników politycznych.

W 2006 rząd i maoiści podpisali umowę pokojową kończącą dziesięcioletnią wojnę domową. W 2007 roku nepalski parlament zatwierdził wniosek o zniesienie monarchii i proklamowanie republiki. Obecnie Nepal posiada dwuizbowy parlament. Niektóre regiony nie są jednak zależne od władzy centralnej - często notuje się tam wpływy maoistów.

Nepal jest bardzo zacofanym gospodarczo krajem. Nepalczycy żyją w warunkach gospodarki naturalnej. Około 75% dochodu naturalnego płynie z rolnictwa (17% terenów to użytki rolne). Kraj posiada dość znaczne, ale słabo zbadane bogactwa mineralne. Dopiero w latach trzydziestych XX wieku pojawiły się pierwsze ośrodki przemysłowe (gł. to przemysł drzewny, tytoniowy i cukrowniczy).

Ryc. 7. Nepal - orka w Pokjarze

źródło: <http://www.hobotraveler.com/blogphotos01> (04.05.2010 r.)

Ryc. 8. Pola ryżowe - Nepal

źródło: <http://www.pixdaus.com> (04.05.2010 r.)

W ostatnich latach na szeroką skalę rozwinęły się tu usługi turystyczne związane z turystyką himalajską. Katmandu i Pokhara to główne ośrodki większości wypraw w Himalaje.

Ciekawostką jest to, że w Nepalu obowiązuje ruch lewostronny.

Dodatkową atrakcją turystyczną Nepalu są partyzanci maoistowscy, którzy od początku swojej walki powstańczej nie atakują turystów, pobierając od nich jedynie niewielką opłatę (ok. 2 dolary za osobę za dzień), poświadczając jej pobranie stosownym biletem wystawionym na okaziciela i opatrzonym datą ważności. Partyzanci zawierają nawet poro-

zumienia z niektórymi biurami turystycznymi, w celu zgody na „turystykę z dreszczykiem”. W ten sposób bogaci turyści mogą spotkać autentycznych partyzantów maoistowskich, bez większego ryzyka.

1. 3. Rozwój turystyki

Ważnym źródłem dochodów jest turystyka i opłaty pobierane od uczestników wypraw himalaistycznych. Od czasu, gdy w 1952 roku Nepal otworzył swoje granice dla cudzoziemców, ruch turystyczny systematycznie zaczął wzrastać. Rząd przyjął długofalowy plan rozwoju turystyki, który przewidywał rozbudowę infrastruktury: hoteli, biur podróży, agencji trekkingowych, lotnictwa cywilnego, informacji turystycznej i szkolenia kadry. Głównym regionem turystycznym jest Kotlina Kathmandu z zespołem świątyń buddyjskich i domami mieszkalnymi z XVII-XVIII w., wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO.

Szacuje się, że około 70% turystów odwiedza Nepal w celu zwiedzenia kraju, zaś około 20% stanowią wyprawy alpinistyczne i uczestnicy trekkingów. W latach 90-tych znacznie wzrosła liczba turystów przyjeżdżających w celach trekkingowych. Niestety obawy o bezpieczeństwo wskutek wywołanych przez maoistów niepokojów doprowadziły w ostatnim czasie do spadku ruchu turystycznego.

1. 4. Warunki turystyczne

Najwięcej skupisk turystycznych atrakcji znajduje się w dolinie Chitwan. W rejon doliny można dotrzeć jedynie bardzo stromym i nierównym szlakiem, najlepiej podczas jeep safari. Wybierając się do Nepalu należy pamiętać, że jest to jeden z najsłabiej zagospodarowanych rejonów Azji.

Sieć autobusowa dociera do głównych ośrodków miejskich, takich jak Katmandu, Janakpur w dolinie Teraj, Sauraha niedaleko Parku Narodowego Chitwan oraz osady Meghuti usytuowanej na szlaku do Narayanghat.

Dużą popularnością wśród turystów cieszy się osada Sauraha oraz okolice rzeki Rapti Khola. Atutem tutejszych hoteli są proponowane ceny – znacznie mniejsze niż w hotelach usytuowanych na terenie parku Chitwan.

Stolica kraju Katmandu słynie z niecodziennego krajobrazu – w centrum miasta znajdziemy przepiękne, stare, buddyjskie obiekty sakralne i pałace wybudowane w XVII i XVIII wieku.

Na terenie doliny, w której leży Katmandu mieści się aż siedem obiektów wpisanych na Listę Światowego dziedzictwa UNESCO. Na uwagę zasługuje także fakt, że na tak małym terenie jak Nepal mieszczą się 4 parki narodowe.

Początki rozwoju turystyki zagranicznej w Nepalu sięgają połowy lat pięćdziesiątych (do 1951 r. kraj ten był zamknięty dla cudzoziemców). W 1959 r. władze centralne w Katmandu utworzyły departament turystyki, a kraj stał się członkiem międzynarodowego Związku Oficjalnych Organizacji Turystycznych (IUOTO). Rozwinięto zagraniczną komunikację lotniczą zakładając w 1958 r. Towarzystwo Królewskich Linii Lotniczych Nepalu (The Royal Nepal Airlines Corporation), a także rozbudowano wewnętrzną sieć połączeń samolotowych (objęto nią 20 miejscowości).

Głównym rejonem koncentracji ruchu turystycznego jest **Dolina Katmandu**. Wśród położonych w niej miejscowości szczególnie licznie uczęszczane są: Katmandu, Patan i Bhadgaun.

Katmandu, położone na wysokości 1360 m n.p.m., zostało założone w 724 r. jako Kantipua (ob. nazwa od 1593 r.). Przeprowadzona ostatnio rozbudowa sieci szlaków drogowych wiodących do stolicy oraz modernizacja istniejącego lotniska zwiększyły dostępność komunikacyjną miasta dla ruchu turystycznego. W architekturze Katmandu przeważa niskokondygnacyjna zabudowa, skupiona wzdłuż wąskich uliczek, kontrastująca z nowoczesnym centrum. Większość zabytkowych budowli znajduje się w zachodniej części stolicy (tzw. Starym Mieście), którego głównym punktem jest plac **Darbar**. Najokazalszym obiektem położonym w jego obrębie jest pałac królewski - Hanuman Dhoka. Wśród pozostałych budowli na uwagę zasługuje zwłaszcza pałac Singha Darbar, wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na wzór neoklasycystycznych rezydencji europejskich.

Palan, położony na południe od Katmandu, został założony w 650 r. W 1639 r. odzyskał niepodległość, ale w 1768 r. został podbity przez Gurków, którzy ograbili i częściowo zburzyli miasto. Większość zachowanych do dzisiaj zabytkowych budowli powstała w okresie największego rozkwitu Patanu, tj. w XVI-XVIII w. Najstarszymi jednakże pomnikami architektury są 4 buddyjskie stupy, wzniesione według tradycji w III w. p.n.e. przez indyjskiego króla Aśokę, w czasach późniejszych przebudowane. Z XVII w. pochodzi rozległy kompleks budynków pałacowych, o konstrukcji ceglano-drewnianej, usytuowany w centralnej części miasta - placu Darbar. W jego sąsiedztwie znajdują się liczne świątynie hinduistyczne, m.in.: Kryszny (XVII w.), Minnathy (XVI w.) i Kumbheśwary (XVI w.).

Bhadgaun (Bhaktapur), położony w odległości ok. 12 km na zachód od Katmandu, został założony w 865 r. W XV-XVI w. był stolicą królestwa rozciągającego swój wpływ na całą Dolinę Katmandu. Odznacza się dawną, dobrze zachowaną do dziś architekturą, wśród której najcenniejszymi obiektami są: pałac królewski (XV, XVIII w.). Złota Brama (XVIII w.) oraz świątynie Bhawani i Nyatapola (XVIII w.). Bhadgaun znany jest także z biblioteki sanskryckich rękopisów.

Do licznie odwiedzanych miejscowości w Dolinie Katmandu należą ponadto: Swajambhunath, Bodhnath i Ćabahil - ośrodki pielgrzymkowe buddystów, a także Paśupatinath i Daksinkali - centra kultu wyznawców hinduizmu.

Wśród pozostałych miejscowości Nepalu, znanych ze względu na tradycje religijne, wyróżnić należy szczególnie Lumbini - miejsce urodzenia Buddy.

Jedną z głównych form ruchu turystycznego w Nepalu są wielodniowe wędrówki szlakami górskimi w towarzystwie przewodników. Rozpoczynają się one w stacjach górskich (m.in. **Pokhara**, **Dźumla**, **Lukla**, **Namcze Bazar**) i przebiegają najczęściej w strefie nie przekraczającej 3000 m n.p.m. Najwyższe partie gór, zwłaszcza **Mount Everest**, stanowią natomiast cel wspinaczek zorganizowanych grup himalaistów.

II. Rynek recepcji turystycznej

Według klasyfikacji UNWTO¹, Nepal należy do regionu Azja i Pacyfik, subregionu południowa Azja w międzynarodowym ruchu turystycznym. Do tego subregionu należą również Afganistan, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Pakistan i Sri Lanka.

2.1 Liczba przyjazdów do Nepalu

Ruch turystyczny jest zależny od wielu czynników takich jak, sytuacja gospodarcza na świecie czy ustrój polityczny. Na przestrzeni wielu lat można zauważyć coraz większe zainteresowanie turystyką, rośnie jej popyt, jak i podaż. Taka sama sytuacja panuje w Nepalu, który jest krajem coraz częściej odwiedzanym przez turystów. W roku 2007 i 2008 liczba turystów przekroczyła 500 tys. odwiedzających.

Tabela 1. Liczba turystów odwiedzających Nepal

Lata	Liczba turystów (w tys.)	Tempo wzrostu(%)
2006	383 926	2,3
2007	526 705	37,2
2008	500 277	-5,0

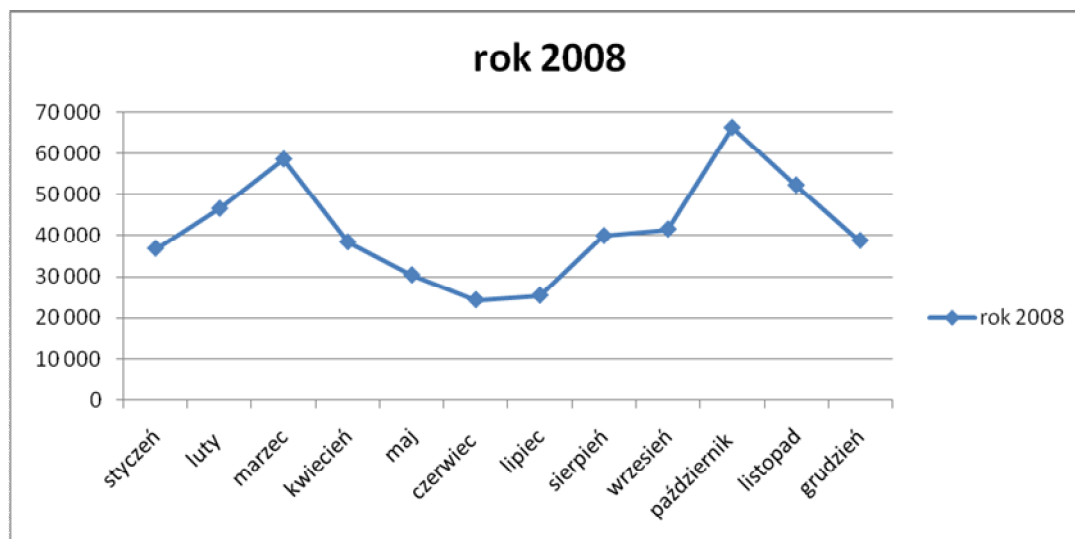
opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

W roku 2008 nastąpił 5% spadek odwiedzających turystów w stosunku do roku 2007. Mimo to na przestrzeni wielu lat wstecz nie zanotowano tak dużej liczby turystów w Nepalu.

¹ UNWTO Highlights 2009 Edition

Na rysunku poniżej przedstawiony jest wykres z przyjazdami turystów odwiedzających Nepal z rozbiem na miesiące. Z tego wykresu można odczytać w jakich porach roku turyści najchętniej przybywają do Nepalu.

Rysunek 1. Przyjazdy turystów do Nepalu z podziałem na miesiące

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

Najwięcej turystów przyjeżdża w miesiącach luty-marzec oraz październik oraz listopad, gdzie liczba turystów w październiku przekracza nawet 60 tys. turystów.

Tabela 2. Liczba przyjazdów do Nepalu z podziałem na regiony

Regiony:	2007	2008	Tempo wzrostu (%)
Azja	304 225	279 422	-8,2
Wschodnia Europa	16 634	12 816	-23,0
Zachodnia Europa	140 630	137 581	-2,2
Północna Ameryka	37 182	38 208	2,8
Ameryka Centralna i Środkowa	6 486	7 541	16,3
Australia i Oceania	14 506	16 195	11,6
Afryka	1 350	1 352	0,1
Inne	2 177	3 155	44,9
Nieokreślone	3 515	4 007	14,0

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

Z powyższej tabelki wynika że w latach 2007 i 2008 najwięcej turystów odwiedziło Nepal z regionów Azji oraz Zachodniej Europy. Odwiedzających z regionu Azji było 304

225 w 2007 r. i 279 422 w 2008 roku. Najmniej odwiedzających pochodzi z regionu Afryki, którzy stanowią zaledwie 1350 turystów odwiedzających.

2.2 Kierunki, z których przyjeżdżają turyści

Jeżeli dany kraj posiada jakieś bogactwa, walory czy atrakcje turystyczne to zwykle najczęściej odwiedzany jest przez mieszkańców krajów sąsiadujących oraz przez mieszkańców tych najlepiej rozwiniętych gospodarczo, gdzie panuje wysoki poziom życia. Tak samo jest w przypadku Nepalu.

Tabela 3. Kierunki, z których przyjeżdżają turyści

Kraj	2006		2007		2008		Suma
	osób	%	osób	%	osób	%	
Australia	8231	2.1	12369	2.3	13846	2.8	34446
Austria	3474	0.9	4473	0.8	3540	0.7	11487
Kanada	4733	1.2	7399	1.4	8132	1.6	20264
Dania	1956	0.5	3157	0.6	3847	0.8	8960
Francja	14835	3.9	20250	3.8	22402	4.5	57487
Niemcy	14361	3.7	21323	4.0	18552	3.7	54236
Indie	93722	24.4	96010	18.2	91177	18.2	280909
Włochy	7736	2.0	11243	2.1	7914	1.6	26893
Japonie	22242	5.8	27058	5.1	23383	4.7	72683
Holandia	7207	1.9	10589	2.0	10900	2.2	28696
Hiszpania	10377	2.7	15672	3.0	13851	2.8	39900
Szwajcaria	3559	0.9	5238	1.0	5186	1.0	13983
Sri Lanka	27413	7.1	49947	9.5	37817	7.6	115177
U.S.A.	19833	5.2	29783	5.7	30076	6.0	79692
U.K.	22708	5.9	32367	6.1	33658	6.7	88733
Inne	120732	31.4	176312	33.5	171989	34.4	469033
Nie określone	4005	1.0	3515	0.7	4007	0.8	11527
Razem	383926	-101	526705	-100	500277	-100	1410908

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

Najwięcej turystów odwiedzających pochodzi z Indii, których liczba w roku 2007 wynosiła ponad 96 tys. W 2008 roku spadła do 91 177, ale mimo to Indie stanowią źródło największej ilości turystów odwiedzających Nepal. Następnie najliczniejsi są turyści ze Sri Lanki, których w 2008 roku było 37 817. Wielu turystów przybywa z krajów znacznie lepiej rozwiniętych gospodarczo, są to Wyspy Brytyjskie i USA, których liczba w 2008 roku przekroczyła 30 000.

2.3 Profile turystów

Analizując rynek recepcji turystycznej warto wziąć pod uwagę, kto przyjeżdża do danego kraju. Znając płeć czy wiek turystów można uzupełnić braki, jak i poszerzyć ofertę turystyczną.

Tabela 4. Udział mężczyzn i kobiet w przyjazdowym ruchu turystycznym Nepalu

Rok	Płeć				Ogółem	
	Mężczyźni		Kobiety			
	liczba	%	liczba	%		
2000	266 937	57.6	196 709	42.4	463 646	100
2001	213465	59.1	147772	40.9	361 237	100
2002	174 710	63.4	100 758	36.6	275 468	100
2003	204 732	60.5	133 400	39.5	338 132	100
2004	255 303	66.3	129 994	33.7	385297	100
2005	257 972	68.7	117 426	31.3	375 398	100
2006	218 818	57.0	165 108	43.0	383 926	100
2007	290 688	55.2	236 017	44.8	526 705	100
2008	286 983	57.4	213 294	42.6	500 277	100

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.2010 r.)

Do Nepalu przybywa zawsze więcej mężczyzn niż kobiet, to oni stanowią ponad 50% a niekiedy nawet ponad 60% turystów odwiedzających.

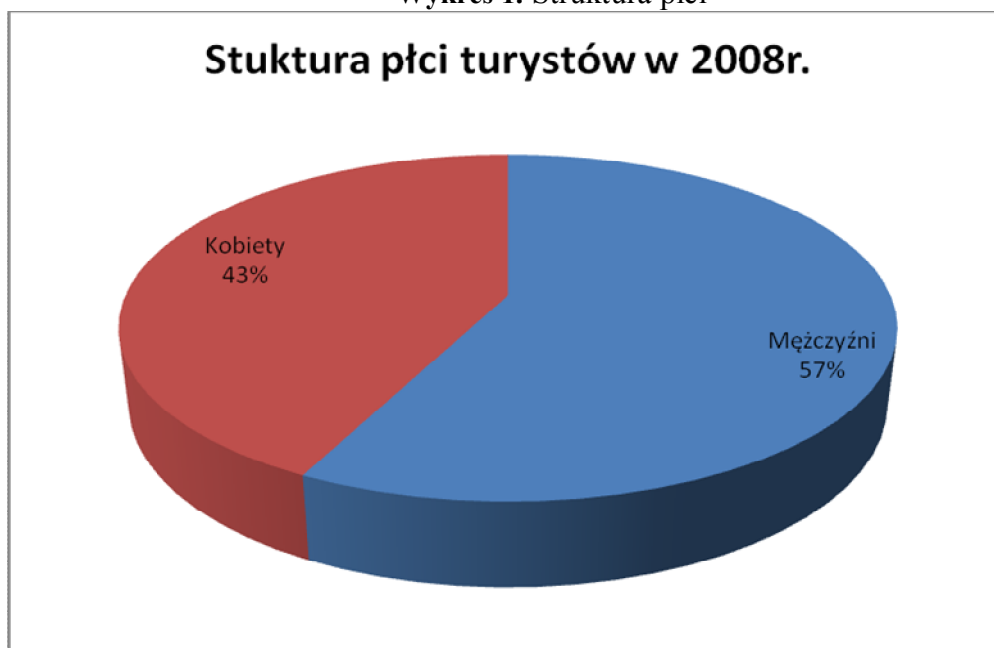
Tabela 5. Przedział wiekowy turystów przyjazdowych

	Wiek											
	0-15		16-30		31-45		46-60		ponad 61		Nieokreślone	
2000	19 136	4.1	119 816	25.8	148 063	31.9	125 140	27.0	51 491	11.1	-	-
2001	14608	4.0	95801	26.5	115678	32.0	93621	25.9	41529	11.5	-	-
2002	12425	4.5	67774	24.6	99622	36.2	67017	24.3	28630	10.4	-	-
2003	16056	4.7	78 357	23.2	99 740	29.5	85 753	25.4	58 226	17.2	-	-
2004	38 734	10.1	84125	21.8	128 267	33.3	96 920	25.2	37 251	9.7	-	-
2005	30 429	8.1	57 115	15.2	114 103	30.4	106 077	28.3	67 674	18.0	-	-
2006	37 433	9.8	75 626	19.7	123 541	32.2	95 260	24.8	52 066	13.6	-	-
2007	38 870	7.4	112 879	21.4	164 488	31.2	130 756	24.8	69 927	13.3	9 785	1.9
2008	42 581	8.5	106 596	21.3	150 171	30.0	121 387	24.3	60 531	12.1	19 011	3.8

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.2010 r.)

Turyści w wieku 31-45 lat stanowią większość odwiedzających Nepal. Wynika to z tego, że Nepal słynie głównie z trekkingu. Ludzie w takim przedziale wiekowym mają wciąż bardzo dobrą wytrzymałość fizyczną, są zahartowani i np. wolą zdobyć najwyższy szczyt zamiast wygrzewać się na plaży czyli mają wysokie wymagania do sposobu spędzania wolnego czasu, jak również traktują trekking jako wyzwanie, sprawdzenie siebie w ekstremalnych warunkach.

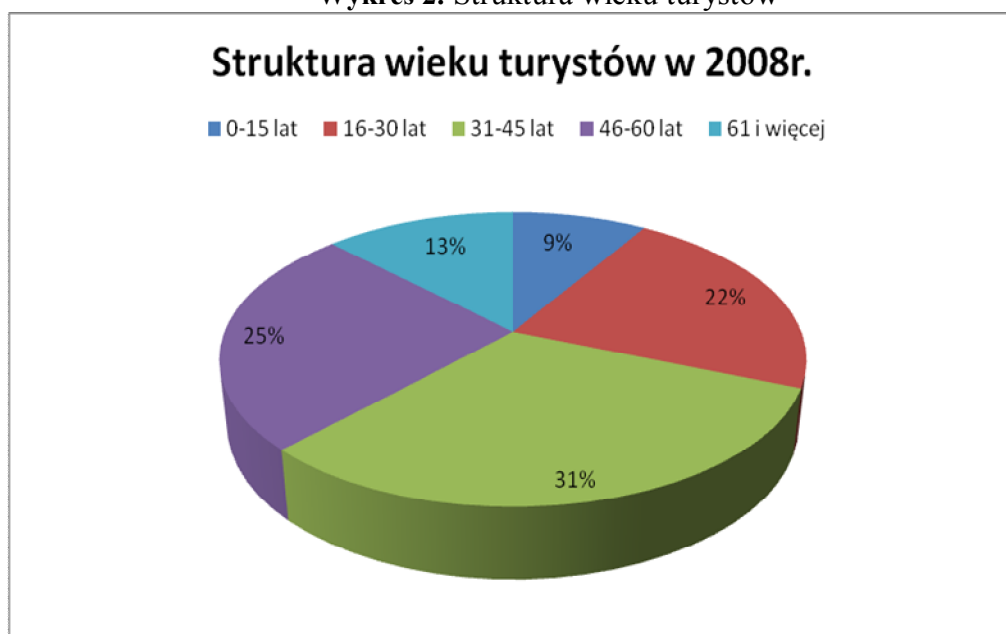
Wykres 1. Struktura płci

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.2010 r.)

Analizując tabelkę przedstawiającą wiek i płeć turystów można zauważyć że od roku 2000 zawsze więcej jest odwiedzających mężczyzn. W roku 2008 mężczyźni stanowili 57% odwiedzających w stosunku do 43% kobiet.

Wykres 2. Struktura wieku turystów

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.2010 r.)

2.4 Odwiedzane regiony

W każdym kraju wyróżniają się takie regiony, które są częściej odwiedzane od pozostałych. Wynika to z walorów turystycznych danego regionu.

Tabela 6. Odwiedzane regiony

Miejsca odwiedzane	2007	2008	Zmiany (%)
Pokhara (z wyłączeniem turystów z Indii)	123 944	145 017	17,0
Lumbini (z wyłączeniem turystów z Indii)	71 053	82 046	15,5
Park Narodowy i Rezerwat Dzikiej Przyrody	203 75	NA	
Trekking na Everest	26 511	NA	
Helambu ,Trekking w Dolinie Langtang	8 165	NA	
ACA Trekking Mustang	60 237	69 800	15,9
Trekking w Niżnej Dolpie	1 282	838	-34,6
Trekking w Górnej Dolpie	419	709	69,2
Trekking w Humli	198	383	93,4
Trekking w Manaslu	1 542	1 065	-30,9
Trekking w Kanchanjundze	895	1 443	61,2
Trekking	404	1 490	268,8

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Największą frekwencją turystyczną odznaczają się takie regiony jak Pokhara, Lumbini oraz Mustang. Pokhara odwiedziło w 2008 roku ponad 145 tys. turystów. W przeciwieństwie do Mustang czy Katmandu, Pokhara jest miejscem, gdzie turyści się relaksują zamiast poddawać się wysiłkowi, z jakim zmagają się na wyżynach.

2.5 Cele przyjazdów

Cele uprawiania turystyki są rozliczne. Ludzie podróżują głównie żeby wypocząć, poznać inne strony, w interesach, w odwiedziny, z potrzeb religijnych czy w celu uprawiania różnych form turystyki aktywnej.

Tabela 7. Cel przyjazdu

Rok	Wakacje	Trekking wspinaczka	Interesy	Pielgrzymki	Służbowo	Prywatnie	Rafting	Inne	Nieokreślone	Razem
2000	255 889	118 780	29 454	15 801	20 832	5 599	-	17 291	-	463 646
2001	187 022	100 828	18 528	13 816	18 727	0	-	22 316	-	361 237
2002	110 143	59 279	16 990	12 366	17 783	0	-	58 907	-	275 468
2003	97 904	65 721	19 387	21 395	21 967	0	-	111 758	-	338 132
2004	167 262	69 442	13 948	45 664	17 088	0	-	71 893	-	385 297
2005	160 259	61 488	21 992	47 621	16 859	0	-	67 179	-	375 398
2006	145 802	66 931	21 066	59 298	18 063	0	-	72 766	-	383 926
2007	217 815	101 320	24 487	52 594	21 670	8 019	65	78 579	22 156	526 705
2008	148 180	104 822	23 039	45 091	43 044	6 938	243	99 391	29 529	500 277

*opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu
za rok 2008(04.05.2010 r.)*

Turyści do Nepalu przybywają głównie w celach wakacyjnych, również duża część turystów na terenie kraju uprawia trekking oraz alpinizm. Nepal ma do zaoferowania wiele ofert turystycznych. Atrakcją podstawową jest malownicze położenie, sprzyjające wakacyjnym wędrówkom i trekkingowym eskapadom. Lokalizacja Nepalu w środkowej części Himalajów, tajemnicza kultura tamtejszych plemion, szlaki turystyczne wiodące przez dziką, zieloną puszcę, przyciągają zapalonych podróżników, którzy preferują wypoczynek aktywny. Nepal jest również celem pielgrzymek, pobytów służbowych oraz w interesach.

Tabela 8. Powody przyjazdu

Powody przyjazdu	2007	2008	Zmiany (%)
	<i>osób</i>	<i>osób</i>	<i>%</i>
Wakacje	217 815	148 180	-32.0
Trekking i wspinaczka	101 320	104 822	3.5
Interesy	24 487	23 039	-5.9
Pielgrzymka	52 594	45 091	-14.3
Służbowo	21 670	43 044	98.6
Prywatnie	8 019	6 938	-13.5
Rafting	65	243	273.8
Inne	78 579	99 391	26.5
Nieokreślone	22 156	29 526	33.3

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Od 2007 roku zanotowano zainteresowanie raftingiem, malownicze kaniony rzeczne prowadzące do Gangesu, takie jak Karnali i Kosi gwarantują doskonałe warunki do raftingu lub rejsów łodziami.

Tabela 9. Zestawienie narodowości oraz celu przyjazdu

Narodowość	Wakacje	Trekking wspinaczka	Interesy	Pielgrzymki	Służbowo	Konferencje	Rafting	Inne	Nieokreślone	Razem
Australia	4 455	3 717	363	793	846	96	35	3 325	216	13 846
Austria	1 095	1 019	92	137	139	26	3	721	308	3 540
Kanada	2 862	1 611	245	457	545	59	4	2 121	228	8 132
Dania	1 037	908	150	150	237	19	7	1 165	174	3 847
Francja	7 503	7 348	317	771	458	49	27	4 616	1 313	22 402
Niemcy	4 873	6 352	577	651	672	280	8	4 016	1 123	18 552
Indie	23 552	921	8 869	6 210	15 244	3 048	9	22 504	10 820	91 177
Włochy	3 023	1 985	195	140	388	31	5	1 653	494	7 914
Japonia	10 977	4 091	1 128	670	2 428	112	2	3 301	674	23 383
Holandia	2 954	3 130	232	1 102	479	23	9	2 617	354	10 900
Hiszpania	5 173	2 806	262	507	212	23	47	516	1 305	13 851
Szwajcaria	1 352	1 574	138	216	347	32	3	1 222	302	5 186
Sri Lanka	5 107	18 894	567	9 300	898	205	-	2 756	90	37 817
U.S.A	11 083	4 035	1 356	1 160	3 065	187	9	7 868	1 313	30 076
U.K.	11 879	7 071	1 034	1 187	2 872	174	14	7 630	1 797	33 658
Inne	51 255	39 360	7 514	21 640	14 214	2 574	61	30 360	9 018	175 996
Razem	148 180	104 822	23 039	45 091	43 044	6 938	243	99 391	29 529	500 277

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.12010 r.)

Wyjazdy wakacyjne cieszą się największym zainteresowaniem wśród Hindusów, Brytyjczyków i Amerykanów. Mieszkańcy Indii najczęściej przybywają również w celach biznesowych, służbowych oraz konferencje. Trekking, alpinizm oraz wyjazdy pielgrzym-

kowe cieszą się największym zainteresowaniem wśród mieszkańców Sri Lanki. Na jeszcze mało spopularyzowany rafting najwięcej przybyło mieszkańców Hiszpanii.

2.6 Środki lokomocji

Przemieszczanie się drogą powietrzną jest coraz częstszym zjawiskiem na świecie, dotyczy się to również Nepalu.

Tabela 10. Środki transportowe

Lokomocja	2007	2008	Zmiana
	<i>osób</i>	<i>osób</i>	<i>%</i>
Lotnictwo	360 713	374 661	3.9
Lądowe	165 992	125 616	-24.3
Razem	526 705	500 277	-5.0

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.12010 r.)

Do Nepalu nastąpił wzrost w podróżowaniu drogą powietrzną, od 2007 do 2008 roku o 3,9%. W związku z tym coraz mniej się podróżuje drogą lądową, tu nastąpił spadek o 24,3%.

Tabela 11. Linie lotnicze, którymi podróżują turyści do Nepalu

Rok	NA	IC	TG	QR	GF	BG	OS	KB	PK	9W	CA	F5	S2	KA	MI	GMG	OY	EY	GA	Inne	Razem
2006	38 612	36 311	48 203	34 091	19 361	6 221	4 810	6 257	1 997	25 086	6 298	28 359	-	-	-	-	-	-	-	28 213	283 819
2007	29 943	65 571	54 667	48 349	21 047	7 755	2 895	10 584	2 265	39 385	18 120	3 747	36 266	7 606	-	-	-	-	-	12 513	360 713
2008	21 000	60 954	44 699	44 374	17 401	10 360	-	9 275	2 614	48 662	7 693	18 229	28 103	5 737	9 340	4 195	1 360	14 789	4 045	21 831	374 661

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

ACA: Annapurna Conservation Area p.t.

AS : Air Sahara p.t.

AY : Air Arabia p.t.

BG : Bangladesh Biman p.t.

CA : Air Chin p.t.

DA : Dragon Air p.t.

EA : Etihad Airways p.t.

F5 : Cosmic Air p.t.

GF : Gulf Air p.t.

GMG : GMG Air Bangladesh p.t.

HE : Hong Kong Express p.t.

HV : Transavia p.t.

IC : Indian Airlines p.t.

KA : Korean Air p.t.

KB : Druk Air (Royal Bhutan Airlines) p.t.

MAC : Manaslu Conservation Area p.t.

MI : Silk Air p.t.

NA : Nepal Airlines p.t.

NA : Not Available p.t.

OS : Austrian Airlines p.t.

OT : Oriental Thai p.t.

OY : Yeti Air p.t.

PK : Pakistan International Airlines p.t.

QR : Qatar Airways p.t.

SQ : Singapore Airlines p.t.

SU : Aeroflot Russian Airlines p.t.

Z : China South West Airlines p.t.

S2 : Jet Lite p.t.

TG, Thai Airways International p.t.

9W : Jet Airways p.t.

Najwięcej turystów podróżuje takimi liniami lotniczymi jak: Indian Airlines, Thai Airways International, Qatar Airways, Jet Airways oraz Nepal Airlines.

2.7 Długość pobytu

Długość pobytu turystów najbardziej zależna jest od ich dochodów oraz od wartości waluty odwiedzanego kraju.

Tabela 12. Długość pobytu w Nepalu turystów różnych narodowości

Narodowość	Ilość dób	Jednodniowy pobyt	Ilość przyjazdów z określoną długością pobytu	Średnia długość pobytu
Australia	278 697	371	13 608	20.48
Austria	61 578	70	3 711	16.59
Kanada	158 524	284	8 263	19.18
Dania	66 397	70	3 930	16.89
Francja	364 000	663	22 401	16.25
Niemcy	340 674	528	19 285	17.67
Indie	639 456	-	92 710	6.90
Włochy	106 284	141	8 283	12.83
Japonia	223 786	1 052	22 220	10.07
Holandia	175 830	857	10 214	17.21
Hiszpania	138 526	458	13 377	10.36
Sri Lanka	72 597	20 409	16 902	4.30
Szwajcaria	97 104	176	5 281	18.39
U.K.	520 552	1 045	32 959	15.79
U.S.A.	427 757	685	29 610	14.45
Inne	1 854 052	17 415	165 349	11.21
Nieokreślona	77 504	-	7 544	10.27
Total	5 603 318	44 224	475 647	11.78

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Średni czas pobytu w Nepalu turystów jest długi ponieważ jednym z głównych celów przyjazdu jest trekking wysokogórski. Ten dział turystyki z powodu poziomu trudności jest bardzo czasochłonny.

Tabela 13. Średnia długość pobytu w Nepalu w latach 2007-2008

	2008	2007	% Change
Średnia długość pobytu	11.78	11.96	-1.5

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Średnia długość pobytu wszystkich turystów wynosi 11,78 dni. Najdłużej w Nepalu przebywają obywatele Australii, którzy średnio spędzają w Nepalu 20,48 doby. Zaraz za Austriakami w długości pobytu są Kanadyjczycy, których średnia długość pobytu wynosi 19,18 doby. Mieszkańcy Sri Lanki najmniej czasu spędzają w Nepalu, ich pobyt średnio wynosi 4,30 doby.

2.8 Dochody z turystyki

Nepal jest krajem zacofanym gospodarczo, gdzie panuje nierówność społeczna. Turystyka stanowi największe źródło dochodu tego kraju. Nepal posiada wiele atrakcji. Przekrój stref klimatycznych, ukształtowanie terenu oraz egzotyczna i zróżnicowana kultura powinny być wykorzystywane w turystyce. Turystyka oparta na tych walorach, jest w stanie rozwinąć gospodarczo ten kraj.

Tabela 14. Dochód z turystyki w rozbiciu na strefy administracyjne

Sektor	Strefa administracyjna												SUMA
	Sharwan	Bhadra	Aswin	Kartik	Marga	Poush	Magh	Falgun	Chaitra	Baisakh	Jestha	Asadh	
Hotele	84 129	82 633	84 558	103 298	84 898	111 892	53 112	57 109	120 356	89 017	39 488	41 676	952 166
Biura Podróży	367 187	349 207	411 722	360 233	385 084	451 002	378 036	416 533	395 753	397 634	313 980	303 024	4 529 395
Linie lotnicze	161 851	109 839	92 254	118 523	170 209	94 763	105 643	71 597	139 367	75 606	112 692	23 929	1 276 273
Kwalifikowana	80 876	95 395	142 576	82 101	82 662	81 650	74 368	112 043	97 127	75 844	38 475	37 517	1 000 634
Zwiedzający	507 423	515 913	835 806	864 304	823 688	550 403	879 176	1 176 295	1 688 550	1 507 282	805 456	886 561	11 040 857
Inne	101 854	100 961	104 520	182 490	126 366	126 331	67 629	139 236	194 859	93 901	214 615	87 803	1 540 565
Suma dochodu z ruchu turystycznego (NPR)	1 303 320	1 253 948	1 671 436	1 710 949	1 672 907	1 416 041	1 557 964	1 972 813	2 636 012	2 239 284	1 524 706	1 380 510	20 339 890
W przeliczeniu na USD (miesięcznie)	65.87	65.00	63.20	63.05	63.25	62.90	63.35	64.49	63.85	67.00	68.45	68.50	
Przelicznik USD	19 786	19 292	26 447	27 136	26 449	22 513	24 593	30 591	41 284	33 422	22 275	20 153	313 941

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Najwyższy dochód z turystyki dla Federacji Demokratycznej Republiki Nepalu przynoszą zwiedzający oraz biura podróży. Po przeliczeniu na USD dochód z turystyki w 2008 roku wyniósł 313 941 mln dolarów.

III. Rynek emisji turystycznej

W tym rozdziale przedstawiona zostanie turystyka zagraniczna obywateli Nepalu. Ze względu na słabą dostępność danych i trudność w ich pozyskiwaniu, nie przedstawi się turystyki wewnętrznej.

3.1 Wyjazdy obywateli Nepalu z podziałem na miesiące

Turystyka staje się coraz bardziej powszechna na całym świecie, jest jedną z głównych gałęzi gospodarczych. Z roku na rok notuje się coraz więcej wyjazdów zagranicznych. Podobnie w Nepalu turystyka dotyczy coraz większą rzeszę obywateli.

Tabela 15. Wyjazdy Nepalczyków w latach 1990- 2008

Rok	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	SUMA
1990	10 084	4 512	6 250	3 129	4 309	8 120	8 192	8 226	7 201	6 863	6 512	9 054	82 452
1991	10 383	9 804	11 488	10 596	12 717	12 639	8 570	6 332	5 410	4 995	5 376	7 562	105 872
1992	6 911	6 569	6 671	5 675	5 540	3 331	5 340	6 035	5 780	5 285	5 427	3 642	66 206
1993	5 534	5 419	4 261	5 227	5 793	6 204	5 852	6 913	6 728	2 437	2 949	6 333	63 650
1994	2 849	1 579	5 683	6 127	6 959	6 670	7 361	6 325	5 604	4 003	6 166	8 585	67 911
1995	8 201	4 954	5 653	9 306	7 849	9 568	9 731	9 213	9 445	8 337	8 223	9 108	99 588
1996	9 833	7 912	10 329	8 926	10 211	10 716	11 530	11 229	7 498	10 060	10 030	10 984	119 258
1997	11 116	9 099	9 503	10 768	9 933	10 954	11 160	10 545	13 214	11 756	11 795	12 088	131 931
1998	12 213	8 612	10 882	9 221	8 819	9 475	11 152	10 579	10 113	9 686	10 238	10 733	121 723
1999	9 397	8 389	9 451	8 445	10 088	10 997	11 356	11 220	11 187	9 976	11 783	12 347	124 636
2000	11 855	10 648	12 862	11 105	12 305	15 515	14 559	12 671	13 735	12 160	14 051	13 895	155 361
2001	14 676	13 510	14 805	13 028	15 568	16 444	20 373	19 947	17 995	15 763	18 239	19 200	199 548
2002	19 398	17 778	18 953	18 769	20 297	18 361	20 650	26 083	20 400	17 722	17 614	22 399	238 424
2003	25 600	19 296	18 809	19 495	22 639	20 143	21 450	23 608	23 449	20 012	20 200	22 824	257 525
2004	21 278	23 723	24 159	21 505	21 600	25 375	28 534	28 560	17 143	20 153	24 009	30 418	286 457
2005	32 102	21 400	28 222	26 383	31 510	31 457	33 049	31 371	33 399	28 975	33 602	41 892	373 362
2006	34 974	30 915	35 455	25 105	41 147	35 501	33 025	37 945	37 053	28 466	35 627	40 132	415 345
2007	38 693	34 958	45 129	40 201	43 000	40 212	40 376	33 298	36 228	31 858	39 500	45 159	468 612
2008	46 497	42 649	46 795	42 419	50 671	50 491	47 105	49 728	50 432	36 332	48 702	48 992	560 813

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Z dostępnych danych statystycznych wynika, że co roku zwiększa się ilość Nepalczyków wyjeżdżających z kraju. W roku 2008 ich ilość wyniosła rekordowo ponad 560 tys. Na przestrzeni roku najbardziej korzystną porą do wyjazdów były maj i czerwiec, wtedy ich liczba wynosi ponad 50 tys. na miesiąc. Nepalczycy chętnie wyjeżdżają również w sierpniu i we wrześniu. Na przestrzeni ostatnich paru lat można zauważyć, że okres zimowy stał się dla Nepalczyków również dobrą porą na wyjazdy turystyczne.

3.2 Kierunki, do których wybierają się obywatele Nepalu

W tabeli poniżej zostały przedstawione miejsca docelowe, do których podróżują Nepalczyki z podziałem na miesiące.

Tabela 16. Zestawienie portów lotniczych, do których udają się Nepalczyki w ciągu roku (2008)

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	SUMA
Abu Dhabi	3 462	3 036	3 092	1 948	2 595	2 711	4 480	4 685	4 923	3 397	3 970	3 717	42 016
Baharain	10 456	9 209	9 667	8 263	9 260	10 251	7 621	8 077	8 143	6 489	8 609	9 828	105 873
Bangkok	3 933	2 866	2 711	3 183	3 821	3 229	2 954	3 074	3 128	2 315	2 880	711	34 805
Banglore	4	2	1	-	4	2	2	2	4	4	5	-	30
Chengdu	72	55	111	67	77	87	192	212	157	135	143	229	1 537
Delhi	5 789	4 834	4 625	4 470	4 753	4 762	5 621	6 020	5 669	3 966	4 988	7 138	62 635
Dhaka	2 998	1 649	2 920	2 706	5 326	3 519	2 299	2 436	2 801	1 953	3 984	2 594	35 185
Doha	5 780	5 317	4 207	5 901	7 048	6 188	5 510	5 690	6 482	4 893	6 420	5 961	69 397
Dubai	1 642	1 337	1 464	853	1 235	1 031	1 013	1 013	918	622	959	82	12 169
Hongkong	404	405	953	1 207	1 305	1 564	1 042	1 082	713	632	956	701	10 964
Karachi	1 223	2 178	2 159	1 917	1 855	2 349	1 589	1 717	1 787	1 117	1 500	1 608	20 999
Kualalumpur	2 534	3 537	4 952	4 017	4 307	4 601	3 960	4 379	4 993	3 946	5 096	7 035	53 357
Kolkata	559	512	602	628	446	558	463	506	533	448	515	662	6 432
Lasha	17	8	2	2	47	19	22	29	32	19	38	74	309
Muscat	208	252	238	91	247	93	136	136	153	111	185	47	1 897
Paro	26	31	19	19	55	24	29	39	42	37	44	113	478
Singapore	865	521	601	457	763	657	871	1 059	1 139	778	945	2 316	10 972
Varanashi	79	38	53	42	35	21	29	34	30	25	29	58	473
Seoul	176	180	160	183	145	115	130	130	150	117	138	295	1 919
Sharjahan	3 672	4 683	6 369	4 879	5 342	6 949	6 930	6 986	6 226	3 701	5 187	2 871	63 795
Inne	2 598	1 999	1 889	1 586	2 005	1 761	2 212	2 422	2 409	1 627	2 111	2 952	25 571
SUMA	46 497	42 649	46 795	42 419	50 671	50 491	47 105	49 728	50 432	36 332	48 702	48 992	560 813

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

Najwięcej Nepalczyków udaje się do Miejsc Zatoki Perskiej oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Ponad 100 000 Nepalczyków odwiedziło Bahrajn co daje najliczniejszą grupę. Do często odwiedzanych miejsc można również zaliczyć Ad-Dauha, Szardżę, Delhi, Kuala Lumpur oraz Abu Zabi. Są to głównie kraje arabskie, gdzie dominuje islam. Większość z tych krajów cechuje ciepły klimat, gdzie panują wysokie temperatury.

3.3 Profile nepalskich turystów

W tym podrozdziale zawarte są informacje na temat płci oraz wieku turystów, na podstawie którego można określić, jaka grupa obywateli Nepalu najliczniej wyjeżdża z kraju.

Tabela 17. Podział wyjeżdżających Nepalczyków na płeć i grupy wiekowe (2008)

Płeć	Grupa wiekowa						Suma
	0-15	16-30	31-45	46-60	<61	Nieokreślone	
Mężczyźni	16 237	262 108	152 102	31 170	9 536	20 906	492 059
Kobiety	5 060	30 436	18 344	9 608	3 799	1 507	68 754
Suma	21 297	292 544	170 446	40 778	13 335	22 413	560 813

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

Zdecydowaną większość w wyjazdach zagranicznych stanowią mężczyźni. Ponad połowa wszystkich wyjeżdżających to osoby między 16 a 30 rokiem życia. Osoby w tym wieku kształcą się, wyjeżdżają by studiować na zagranicznych uczelniach, ponadto są to osoby które, rozwijają się zawodowo oraz wyjeżdżają w celach zarobkowych.

3.4 Cel wyjazdu obywateli Nepalu

Oprócz innych celów i tych nieokreślonych Nepalczycy najczęściej wyjeżdżają w celach edukacyjnych. Większą część wyjazdów stanowią także służbowe, biznesowe oraz wakacyjne. Turyści z Nepalu najmniej poświęcają się wyjazdom w celach sportowych.

Tabela 18. Przyczyny wyjazdów mieszkańców Nepalu w zestawieniu poszczególnych miesięcy (2008)

	Służbowy	Leczenie	Studia trening	Sport	Interesy	Konferencje Seminaria	Religijne	Wakacje Przyjemność	Inne	Nieokreślone	SUMA
styczeń	2 095	569	4 131	190	1 894	941	368	1 895	26 317	8 097	46 497
luty	1 777	602	2 743	151	1 631	782	413	1 434	24 879	8 237	42 649
marzec	1 961	660	2 260	103	2 016	876	374	1 894	27 684	8 967	46 795
kwiecień	2 080	542	2 128	117	1 754	774	304	2 135	24 058	8 527	42 419
maj	2 732	588	2 534	203	2 258	1 080	343	1 858	28 035	11 040	50 671
czerwiec	2 424	560	2 326	143	1 920	863	292	2 274	29 384	10 305	50 491
lipiec	1 974	647	3 010	127	2 008	965	411	1 920	27 524	8 519	47 105
sierpień	2 072	691	3 205	133	2 105	1 025	441	2 004	29 005	9 047	49 728
wrzesień	2 234	638	3 135	176	2 150	976	426	1 875	29 098	9 724	50 432
październik	1 649	447	2 213	145	1 410	690	305	1 338	20 794	7 341	36 332
listopad	2 208	555	2 670	205	1 926	874	376	1 792	28 015	10 081	48 702
grudzień	1 836	788	3 102	101	1 843	938	546	1 480	27 866	10 492	48 992
SUMA	25 042	7 287	33 457	1 794	22 915	10 784	4 599	21 899	322 659	110 377	560 813

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008 (04.05.2010 r.)

Z uwagi na to, że Nepal nie jest zamożnym państwem można część z wyjazdów za-tytułowanych jako inne i nieokreślone – a które stanowią większość wszystkich wyjazdów – uznać, że są to wyjazdy do pracy.

3.5 Środki lokomocji

Turyści pochodzący z Nepalu podróżują za granicę niemal wyłącznie drogą powietrzną.

Nepalscy turyści najchętniej korzystają z lin lotniczych Gulf Air, w ciągu całego roku było 108 441 pasażerów tego przewoźnika. Najmniej obywateli Nepalu podróżuje takimi liniami jak Korean Air, Air Chin czy Druk Air których, liczba pasażerów nie przekroczyła 2000 w 2008 roku.

Tabela 19. Korzystanie przez Nepalczyków z linii lotniczych w zestawieniu miesięcznym (2008)

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	SUMA
NA	4 843	3 971	4 879	3 837	4 152	4 368	3 930	3 984	3 612	2 376	3 516	2 086	45 554
IC	1 972	1 516	1 651	1 812	1 600	1 743	1 547	1 692	1 767	1 374	1 650	2 058	20 382
TG	3 195	2 386	2 352	2 648	3 481	2 705	2 634	2 754	2 828	2 084	2 586	569	30 222
QR	5 777	5 317	4 189	3 373	3 622	4 277	5 486	5 666	5 280	3 691	4 575	5 961	57 214
GF	10 780	9 518	9 963	8 397	9 586	10 396	7 801	8 259	8 343	6 642	8 851	9 905	108 441
BG	2 232	1 373	2 652	2 365	4 840	3 244	1 785	1 909	2 169	1 583	3 546	2 331	30 029
MI	865	520	601	457	763	657	871	1 059	1 139	778	945	2 316	10 971
KB	167	172	103	73	80	74	189	200	199	127	149	236	1 769
PK	1 223	2 178	2 159	1 917	1 855	2 349	1 589	1 717	1 787	1 117	1 500	1 608	20 999
9W	1 842	1 704	1 508	1 473	1 645	1 641	1 833	1 948	1 821	1 173	1 612	2 231	20 431
CA	89	63	113	69	124	106	214	241	189	154	181	303	1 846
GMG	766	276	268	341	486	275	514	527	632	370	438	263	5 156
F5	1 185	1 349	1 100	1 035	1 062	1 140	1 397	1 440	1 214	947	1 098	1 495	14 462
OY	1 167	3 092	5 091	7 074	9 797	7 835	4 503	4 975	6 891	5 370	7 693	7 375	70 863
S2	977	662	927	746	872	760	1 136	1 265	1 222	804	1 016	1 762	12 149
KA	176	180	160	183	145	115	130	130	150	117	138	295	1 919
EY	3 346	2 979	3 034	1 905	2 516	2 659	4 436	4 639	4 876	3 355	3 913	3 687	41 345
GA	3 297	3 394	4 158	3 128	2 040	4 386	4 898	4 901	3 904	2 643	3 184	1 559	41 492
Inne	2 598	1 999	1 887	1 586	2 005	1 761	2 212	2 422	2 409	1 627	2 111	2 952	25 569
SUMA	46 497	42 649	46 795	42 419	50 671	50 491	47 105	49 728	50 432	36 332	48 702	48 992	560 813

opracowanie własne na podstawie Raportu Ministerstwa Turystyki i Lotnictwa Cywilnego Nepalu za rok 2008(04.05.2010 r.)

ACA : Annapurna Conservation Area
AS : Air Sahara
AY : Air Arabia
BG : Bangladesh Biman
CA : Air Chin
DA : Dragon Air
EA : Etihad Airways

F5 : Cosmic Air
GF : Gulf Air
GMG : GMG Air Bangladesh
HE : Hong Kong Express
HV : Transavia
IC : Indian Airlines
KA : Korean Air

KB : Druk Air (Royal Bhutan Airlines)
MAC : Manaslu Conservation Area
MI : Silk Air
NA : Nepal Airlines
NA : Not Available
OS : Austrian Airlines
OT : Oriental Thai
OY : Yeti Air
PK : Pakistan International Airlines

QR : Qatar Airways
SQ : Singapore Airlines
SU : Aeroflot Russian Airlines
SZ : China South West Airlines
S2 : Jet Lite
TG : Thai Airways International
9W : Jet Airways

IV. Znaczenie rynku turystycznego Nepalu dla Polski

Wymiana turystyczna z Nepalem nie jest jeszcze rozwinięta. Wyjazdy turystyczne Polaków do Nepalu stanowią jeszcze tak niewielką ilość, że nie są prowadzone statystyki wyjazdowe. Nie ma bezpośrednich połączeń lotniczych, dlatego trudno określić jaki na tym kierunku panuje ruch. Oferta biur turystycznych zawiera programy odwiedzin Nepalu i spędzania tam wypoczynku. Nie zostały jeszcze w żaden sposób zgromadzone statystyki obsługi klientów tych ofert. Podobnie trudno określić wielkość wydatków Nepalczyków odwiedzających Polskę. Nie przeprowadzono jeszcze takich badań. Porównywanie wydatków Nepalczyków do opublikowanych wydatków turystów z regionu Azji Południowej mija się z celem, ponieważ głównym krajem tego regionu są Indie, mające zupełnie inną specyfikę wyjazdową. Nepal znajduje się niemal na ostatnim miejscu w tym subregionie, więc i jego wartości też będą najmniejsze.

Instytut Turystyki oszacował przyjazdy obywateli Nepalu do Polski w latach 1999-2007, które zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tabela 20. Przyjazdy Turystów z Nepalu do Polski (tys.)

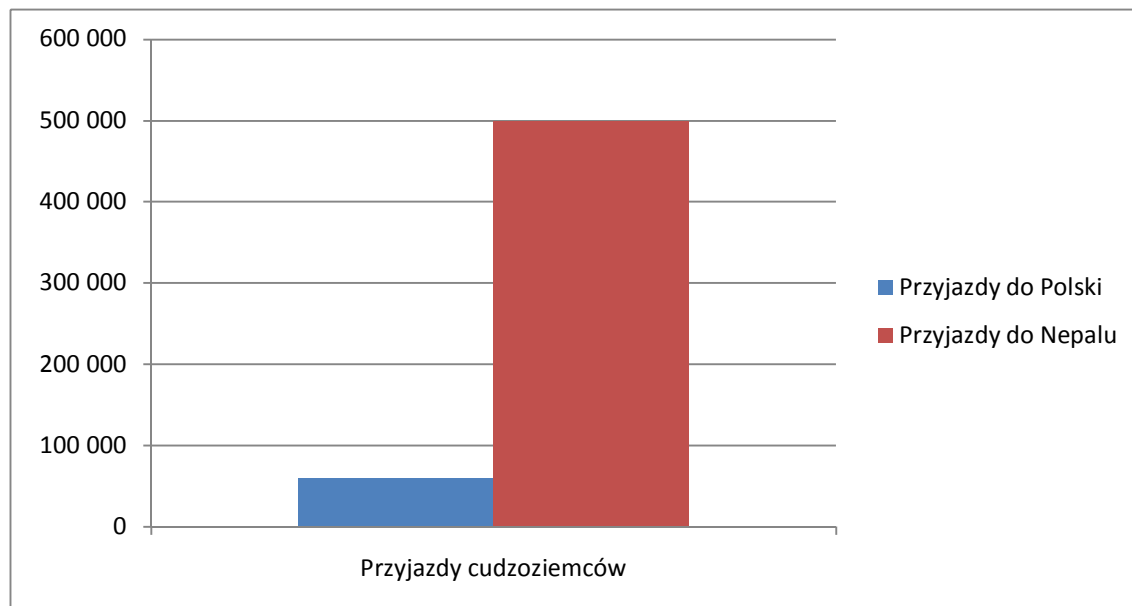
1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.3	0.4

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki (04.05.2010 r.)

Do Polski, z tak dalekiego kraju, jak Nepal przybywa niewielu turystów. W roku 2007 było to 400 turystów przybyłych z Nepalu. Do 2004 roku średnio przybywało tylko 100 obywateli Nepalu.

Poniższe wykresy obrazują wielkość przyjazdowego ruchu turystycznego dla Polski i dla Nepalu. Ilość turystów odwiedzających Nepal i porównanie ich ilości do turystów przybywających do Polski wskazuje wyraźnie, że Nepal jest rynkiem recepcji turystycznej.

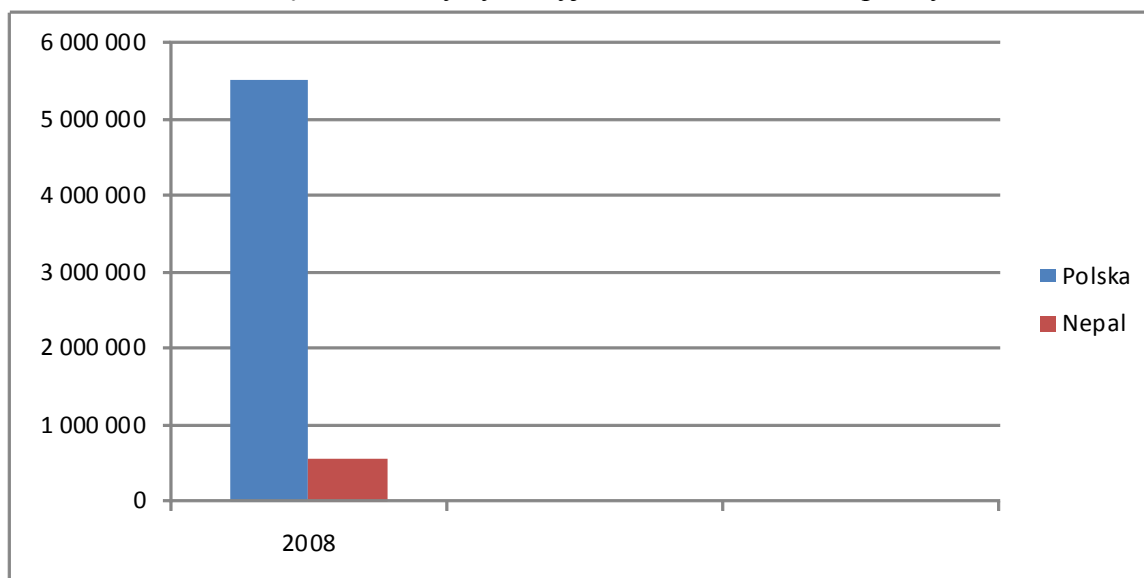
Wykres 3. Przyjazdy do Polski a przyjazdy do Nepalu, 2008 rok

opracowanie własne na podstawie Instytutu Turystyki oraz UNWTO Highlights 2009 Edition

W 2008 roku do Polski przybyło 59 935 tys. turystów z całego świata, dla Nepalu ta wartość wynosi ponad 500 tys. turystów.

Wykres 4. Turystyka wyjazdowa Polaków i Nepalczyków

opracowanie własne na podstawie

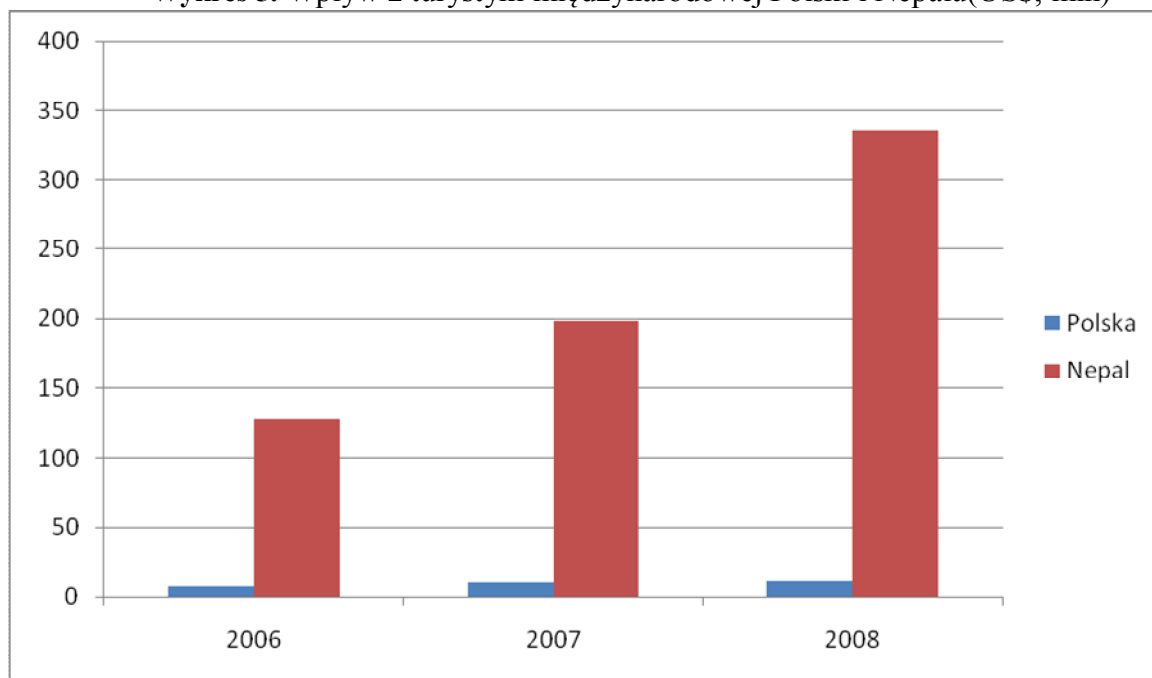
dms.msport.gov.pl/app/document/file/1243/Uczestnictwo_Polakow_w_wyjazdach_turystycznych_w_2008_roku.pdf?field=file1. (04.05.2010r.)

Wykres powyżej przedstawia liczbę wyjazdów zagranicznych w 2008 roku. Dane statystyczne w przypadku Polski dotyczą Polaków w wieku 15 i więcej lat. W przypadku Polaków jest znaczna przewaga w rynku emisyjnym nad rynkiem recepcyjnym w turystyce, w Nepalu te wartości są zrównoważone.

U około 60% z wszystkich wyjeżdżających za granicę Polaków celem jest wypoczynek. Jest to największy wzrost emisji turystycznej od początku prowadzenia badań. 20% to wyjazdy w celu odwiedzin krewnych i znajomych w połączeniu z wakacjami, 11% to wyjazdy służbowe oraz 8% to odwiedziny krewnych lub znajomych bez wakacji. Reasumując wyjeżdżamy coraz częściej i coraz chętniej.

W Nepalu na 560 813 wszystkich wyjeżdżających obywateli za granicę ponad 110 tys. jest nieokreślona a 322 659 jest określona jako inne. Przeszło 33 tys. osób wyjeżdża w celach edukacyjnych, 25 tys. w celach służbowych, 22 915 w interesach oraz 21 899 w celach wypoczynkowych. Jak widać proporcje w celach podróży nieco się różnią między Polską a Nepalem.

Wykres 5. Wpływ z turystyki międzynarodowej Polski i Nepalu(US\$, mln)

opracowanie własne na podstawie UNWTO Highlights 2009 Edition

Nepal jest krajem utrzymującym się głównie z turystyki, dlatego osiąga tak wysokie wpływy z sektorów turystycznych. W 2008 roku dochód Nepalu z turystyki wyniósł 336 mln dolarów a Polski zaledwie 11,771 mln dolarów.

Wnioski

Nepal zdecydowanie jest krajem recepcji turystycznej. Pomimo dość dużej liczby wyjeżdżających z kraju, nie można jednoznacznie określić, że wyjazdy te odbywają się w celach turystycznych. Wiele celów jest niesprecyzowanych i można założyć, że jest to cel zarobkowy oraz edukacyjny. Mimo posiadania rozlicznych atrakcji turystycznych nie jest jeszcze właściwie zagospodarowany turystycznie. Zbyt uboga jest oferta dotycząca masowego odbiorcy ze Stanów Zjednoczonych czy Europy – czyli krajów, z których mógłby przyjechać zamożny turysta pozostawiający sporą ilość pieniędzy. Potrzebna jest rozwinięta infrastruktura hotelowa oraz gastronomiczna, by przyciągnąć turystę masowego. Opieranie się, jak do tej pory, głównie na turystyce kwalifikowanej i religijnej nie otwiera rynku dla szerokiej rzeszy turystów. Niepewna sytuacja polityczna również nie sprzyja rozwojowi turystyki w tym kraju. Obserwuje się pozytywny trend otwierania się na szeroką turystykę, nawet poprzez współpracę zbrojnej opozycji z biurami podróży. Taka współpraca pokazuje, że w tym kraju istnieje pozytywne nastawienie do tej gałęzi gospodarczej tak po stronie rządowej jak i opozycyjnej.

Turystyka międzynarodowa w Nepalu mocno oparta jest na kulcie religijnym i pielgrzymowaniu sąsiadów do Nepalu do miejsc świętych, jak również pielgrzymowaniu Nepalczyków do krajów ościennych.

Ruch turystyczny między Nepalem a Polską nie jest bardzo rozwinięty, ale obserwuje się coraz większe zainteresowanie Polaków wyjazdami do Nepalu. Świadczy o tym coraz szersza oferta biur podróży.

Turystyka w Nepalu stanowi główne źródło dochodu i daje środki utrzymania dla ludności i jako takie powinno być podstawową troską rządzących.

Rozważając wskaźniki ruchu turystycznego Nepalu na przestrzeni ostatnich lat można stwierdzić, że ten kraj, niedawno całkowicie zamknięty dla turystów, kraj w którym niedawno kipiała niewygaszona dotąd rewolucja, robi ogromne postępy w rozwoju i za kilka lat może stać się liderem usług turystycznych w Azji.

Spis tabel

Tabela 1.	Liczba turystów odwiedzających Nepal	12
Tabela 2.	Liczba przyjazdów do Nepalu z podziałem na regiony	13
Tabela 3.	Kierunki, z których przyjeżdżają turyści	14
Tabela 4.	Udział mężczyzn i kobiet w przyjazdowym ruchu turystycznym Nepalu	15
Tabela 5.	Przedział wiekowy turystów przyjazdowych	15
Tabela 6.	Odwiedzane regiony.....	17
Tabela 7.	Cel przyjazdu	18
Tabela 8.	Powody przyjazdu.....	19
Tabela 9.	Zestawienie narodowości oraz celu przyjazdu.....	19
Tabela 10.	Środki transportowe	20
Tabela 11.	Linie lotnicze, którymi podróżują turyści do Nepalu	20
Tabela 12.	Długość pobytu w Nepalu turystów różnych narodowości.....	21
Tabela 13.	Średnia długość pobytu w Nepalu w latach 2007-2008.....	21
Tabela 14.	Dochód z turystyki w rozbiciu na strefy administracyjne.....	22
Tabela 15.	Wyjazdy Nepalczyków w latach 1990- 2008	23
Tabela 16.	Zestawienie portów, do których udają się Nepalczycy w ciągu roku (2008)	24
Tabela 17.	Podział wyjeżdżających Nepalczyków na płeć i grupy wiekowe (2008)	25
Tabela 18.	Przyczyny wyjazdów mieszkańców Nepalu w zestawieniu poszczególnych miesięcy (2008)	25
Tabela 19.	Korzystanie przez Nepalczyków z linii lotniczych w zestawieniu miesięcznym (2008)	26
Tabela 20.	Przyjazdy Turystów z Nepalu do Polski (tys.)	28

Spis rysunków

Ryc. 1.	Mapa polityczna Nepalu	4
Ryc. 2.	Himalaje	5
Ryc. 3.	Mont Everest i Lhotse.....	5
Ryc. 4.	Nepal - trekking	6
Ryc. 5.	Dhankuta.....	6
Ryc. 6.	Mapa - administracyjny podział kraju	7
Ryc. 7.	Nepal - orka w Pokjarze	8
Ryc. 8.	Pola ryżowe - Nepal	8

Spis wykresów

Wykres 1.	Struktura płci.....	16
Wykres 2.	Struktura wieku turystów	16
Wykres 3.	Przyjazdy do Polski a przyjazdy do Nepalu.....	29
Wykres 4.	Wpływ z turystyki międzynarodowej Polski i Nepalu(US\$, mln).....	30
Wykres 5.	Turystyka wyjazdowa Polaków i Nepalczyków	29

Bibliografia

Berlitz *Przewodnik ilustrowany Nepal*, Langenscheidt Warszawa 2009 Wyd. II;

Kłodkowski P., Siewierska-Chmaj A.: *Nepal Od królestwa do republiki*, WSiZ Rzeszów 2008;

Rocznik statystyki międzynarodowej 2009 r. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2009;

Źródła internetowe:

wikipedia.pl

www.tourism.gov.np

www.intur.com.pl

www.msport.gov.pl

UNWTO Highlights 2009 Edition